

Teknikföretagen

**Tusentals nya
industrijobb
med sänkta
marginalskatter**

Innehåll

Tusentals nya industrijobb med sänkta marginalskatter	3
Sänkt marginalskatt vägen till 15 000 nya industrijobb	4
Industrin är kunskapsintensiv	4
De svenska marginalskatterna	5
Inkomstskattesänkning – effekter inom industrin	6
Arbete och utveckling inom industrin	7
Beteendeanpassningar och skatter	7
Anpassningar av arbetsutbudet	8

Tusentals nya industrijobb med sänkta marginalsatter

Svensk industrin sysselsätter omkring 830 000 personer varav drygt 450 000 är indirekt sysselsatta.

Den totala sysselsättningen påverkas av en lång rad faktorer, inte minst konjunkturen vilket vi har stort fokus på i dessa tider. En faktor som vi sällan studerar är skattens betydelse för sysselsättningen.

Skatters utformning påverkar industrins konkurrenskraft men också sysselsättningen. I denna rapport studeras specifikt hur sysselsättningen i industrin skulle påverkas av sänkt marginalsatt. I detta fall en halvering av den statliga inkomstskatten. En lägre marginalsatt på högre inkomster gynnar inte bara dem som direkt får skattesänkningen utan betydligt fler via indirekta effekter.

Trots att få LO-an slutna/arbetare inom industrin har en inkomst som ligger över brytpunkten för statlig skatt skulle en sänkt marginalsatt öka efterfrågan på och därmed sysselsättningen för industriarbetare.

En sänkt marginalsatt skulle kunna skapa arbete motsvarande mer än 15 000 årsarbetskrafter inom industrin. Detta motsvarar exempelvis den totala sysselsättningen för nio anläggningar som Domnarvets järnverk. Av dessa bedöms cirka 7 000 vara helt nya arbetarjobb.

I rapporten studeras bara sysselsättningseffekter för industrin. Dels direkt i industrin dels indirekta kopplade till ökad efterfrågan från industrin såsom på transportörer, teknikkonsulter, datakonsulter, forskning och utveckling, säkerhetsbolag,

bemanningsföretag, organisationskonsulter och strategisk planering.

För beräkning av sysselsättningseffekter i flera led används en metod som tidigare använts av Almega, IF-Metall, Sveriges Ingenjörer, Teknikföretagen och Unionen. Genom att använda yrkesdata samt input-output-tabeller från SCB kan vi fastställa antalet individer som påverkas av en inkomstskattesänkning. Antalet anställda inom respektive bransch samt andelen direkt och indirekt anställda fås via SCB:s standard för yrkesklassificering (SSYK) respektive från SCB:s input-output-data. SCB tillhandahåller även data för beskattningsbar förvärvsinkomst för olika yrken. Genom att kombinera dessa datakällor får vi en siffra på hur många individer som arbetar i industrin (direkt och indirekt) och som skulle påverkas av en sänkning av den statliga inkomstskatten.

Omfattningen av beteendeanpassningar till förändrade skatter beräknas enligt etablerade metoder och med en s k elasticitet som är nära mittpunkterna från forskningen, dels från den svenska litteraturen dels från internationella studier. I en tidigare studie från Svenskt Näringsliv har en halvering av den statliga inkomstskatten bedömts vara en på sikt statsfinansiellt neutral reform.

Denna rapport har tagits fram av Mats Kinnwall, chefekonom på Teknikföretagen, Lena Hagman ekonom på Teknikföretagen, Johan Lidfelt nationalekonom på Svenskt Näringsliv och Oscar Brissle, ekonom på Svenskt Näringsliv.

Sänkt marginals katt vägen till 15 000 nya industrijobb

Lägre marginals katt på högre inkomster gynnar inte bara dem som direkt får skattesänkningen utan betydligt fler via indirekta effekter. Detta visas tydligt av beräkningar i denna rapport. Med en bred analys kan vi visa att alla typer av anställda inom industrin och dess underleverantörer skulle påverkas positivt av en sänkt marginals katt. Genom att företagen får ut fler timmar av sina högavlönade personer, exempelvis ingenjörer, förbättras gradvis företagets produkter och tjänster och de kan tack vare det öka efterfrågan på sina varor och tjäns-

ter. För att klara av att leverera på den ökade efterfrågan krävs det att företagen anställer fler personer i produktionen, samt ökar sina inköp från underleverantörer. En betydande andel av dessa tillkommande arbetstillfällen skulle finnas inom arbetarkollektivet. När vi beaktar båda dessa effekter visar våra beräkningar att en sänkt marginals katt skulle kunna skapa arbete motsvarande mer än 15 000 årsarbetskrafter inom industrin. Av dessa bedöms cirka 6 800 vara helt nya arbetarjobb.

Sysselsättningseffekter av lägre marginals katt

	Industriproduktion	Industrinära tjänster	Totalt
Effekt av marginals kattesänkning	2 700	4 400	7 100
Effekt av multiplikator	3 200	5 400	8 600
Totalt	5 900	9 800	15 700
	Tjänstemän	Arbetare	Totalt
	8 900	6 800	15 700

Industrin är kunskapsintensiv

Industrin i Sverige sysselsätter i dag fler personer indirekt bland dess leverantörer av varor och tjänster än direkt inom dess kärnverksamhet. Av industrins totalt omkring 830 000 sysselsatta personer är drygt 450 000 indirekt sysselsatta.¹ Bakom detta förhållande ligger en ökad specialisering och outsourcing av verksamhet under flera decennier bakåt i tiden. Specialiseringen har varit ett led i ökad effektivisering av produktionen som bidragit till att höja produktivitetstillväxten. Inte minst har industrin outsourcat tjänsteverksamheter. I mitten på 1970-talet skapade ett jobb i industrin ytterligare 0,34 jobb i tjänstesektorn. Från början av 1990-talet tog industrins outsourcing av tjänster fart och i dag genererar industrin över dubbelt så många jobb i tjänstesektorn som för 40 år sedan. Ett jobb i industrin i dag ger ytterligare 0,78 jobb i tjänstesektorn. Statistik från SCB visar att trenden fortsatt även efter finanskrisen, dvs. industrins indirekta effekt på jobben i tjänstesektorn har ökat ytterligare något under de senaste åren. Därutöver genererar industrin jobb bland leverantörer av insatsvaror och totalt sett genererar ett jobb i industrin ytterligare 1,2 jobb bland dess leverantörer av varor och tjänster. Denna typ av indirekt effekt brukar kallas multiplikatoreffekt.²

Industrins outsourcing av tjänsteproduktion handlar främst om avancerad, kunskapsintensiv produktion inom branscher som klassas som företagstjänster. Hit hör många olika typer av företagstjänster såsom teknik-konsulter, arkitekter, datakonsulter, forskning och utveckling, säkerhetsbolag, bemanningsföretag,

reklamverksamhet, juridik, ekonomi, organisations-konsulter med mera. Dessutom tillkommer de företagstjänster som köps in från exempelvis resebyråer, catering- och städföretag. Under de senaste decennierna har framför allt det avancerade tjänsteinnehållet i industrins produktion ökat, inte minst via kunskapsintensiva tjänsteverantörer vars produktion främst bygger på högkvalificerad arbetskraft.

Flertalet av de tjänstebanscher som ingår i begreppet företagstjänster är kunskapsintensiva.³ Till kunskapsintensiva företagstjänster räknas datakonsulter, telekommunikation, juridik, PR, organisationskonsulter, arkitekter, teknikkonsulter, forskning och utveckling, reklam, design, arbetsförmedling, bemanning, säkerhetstjänster. Inom begreppet företagstjänster ingår även några delar som klassas som mindre kunskapsintensiva, vilka är resebyråer, uthyrning och leasing, kontors- och fastighetstjänster.

Industriproduktionen kännetecknas alltså av allt mer högteknologiska processer.⁴ Det innebär också att efterfrågan på högkvalificerad arbetskraft inom industrin ökar i takt med att branschen förändras med ett ökat högteknologiskt och avancerat tjänsteinnehåll. Med andra ord kommer industriproduktionen redan nu och i framtiden i större utsträckning efterfråga högutbildad arbetskraft, varpå andelen som träffas av en inkomstskattesänkning ökar både inom industrin och företags-tjänster.

1 Detta enligt SCB:s input-output-statistik som avser förhållandet år 2016.

2 Denna metod användes exempelvis i "En rättvisare bild av industrin", september 2015, Almega, IF-Metall, Sveriges Ingenjörer, Teknikföretagen & Unionen.

3 Se Eurostats definition av "Knowledge Intensive Services".

4 <https://www.teknikforetagen.se/globalassets/i-debatten/publikationer/kompetensforsorjning/utbildning-och-jobb-i-ett-hogteknologiskt-sverige.pdf>

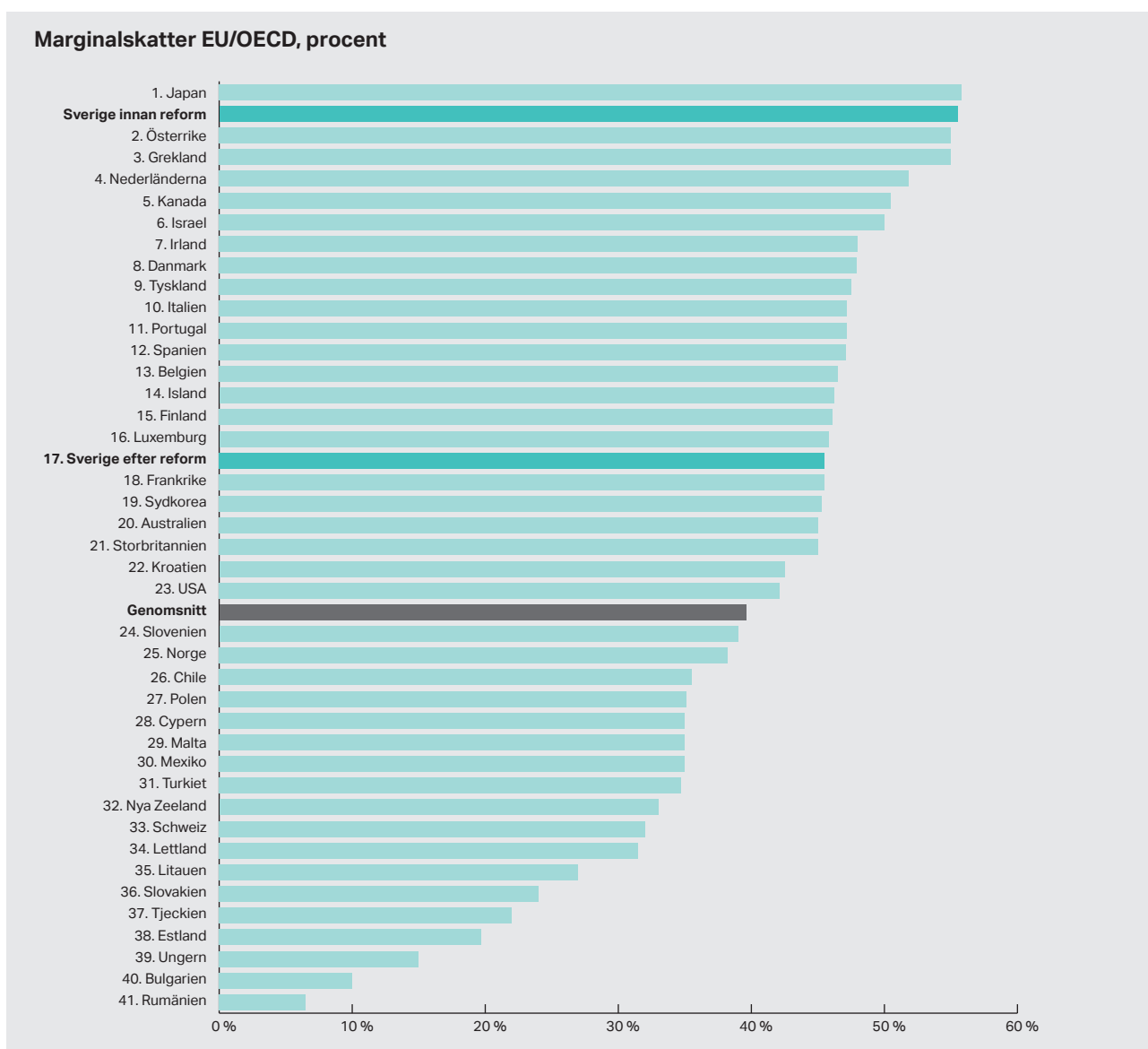
De svenska marginalsatterna

Ur ett ekonomiskt perspektiv medför höga skatter på arbetsinkomster flera negativa effekter. Dels minskar drivkrafterna till både arbete och högre utbildning, dels har de negativa effekter på antalet jobb inom andra delar av arbetskraften, vilket beskrivs i denna rapport. Mer än var tredje heltidsarbetande person beräknades betala statlig inkomstskatt 2018, vilket innebär att över en miljon individer⁵ inte får behålla hälften av en löneökning. Sverige har även efter avskaffandet av värnskatten fortsatt internationellt sett höga marginalsatter. Den högsta marginalsatten uppgår till 55,5 procent exkl. arbetsgivaravgifter⁶ och gäller redan vid en månadsinkomst på 43 600 kr.

Tidigare rapporter från bl.a. Svenskt Näringsliv⁷ har visat att den svenska inkomstbeskattningen behöver för-

bättras för att vi ska kunna matcha våra konkurrentländers attraktion- och konkurrenskraft i fråga om skatter.

Sverige behöver närma sig den genomsnittliga nivån för högsta inkomstskatt i våra konkurrentländer om vi på allvar vill förbättra vår konkurrenskraft och attraktivitet. En sådan anpassning på väg mot det internationella genomsnittet bör genomföras genom att gradvis halvera den statliga inkomstskatten från 20 till 10 procent. En sådan reform skulle lämna den högsta marginalsatten exkl. arbetsgivaravgifter på 45,5 procent⁸. Nivån på marginalsatten efter reformen ligger kvar över genomsnittet för EU/OECD länder. Däremot får Sverige efter sänkningen en mer attraktiv marginalsatt än många av våra närmaste konkurrentländer ex. Tyskland, Nederländerna, Danmark och Belgien.⁹

5 <https://timbro.se/skattekoll/statlig-inkomstskatt/>

6 Inkl. arbetsgivaravgifter är den högsta marginalsatten 66,1 procent (ekonomifakta).

7 Se exempelvis: Ett utmanat Sverige, Talangjakten och marginalsatten (2017).

8 Inklusive arbetsgivaravgift skulle den högsta marginalsatten vara 56,1 vilket fortsatt är internationellt högt och dessutom leder till att individen inte får behålla hälften av en löneökning.

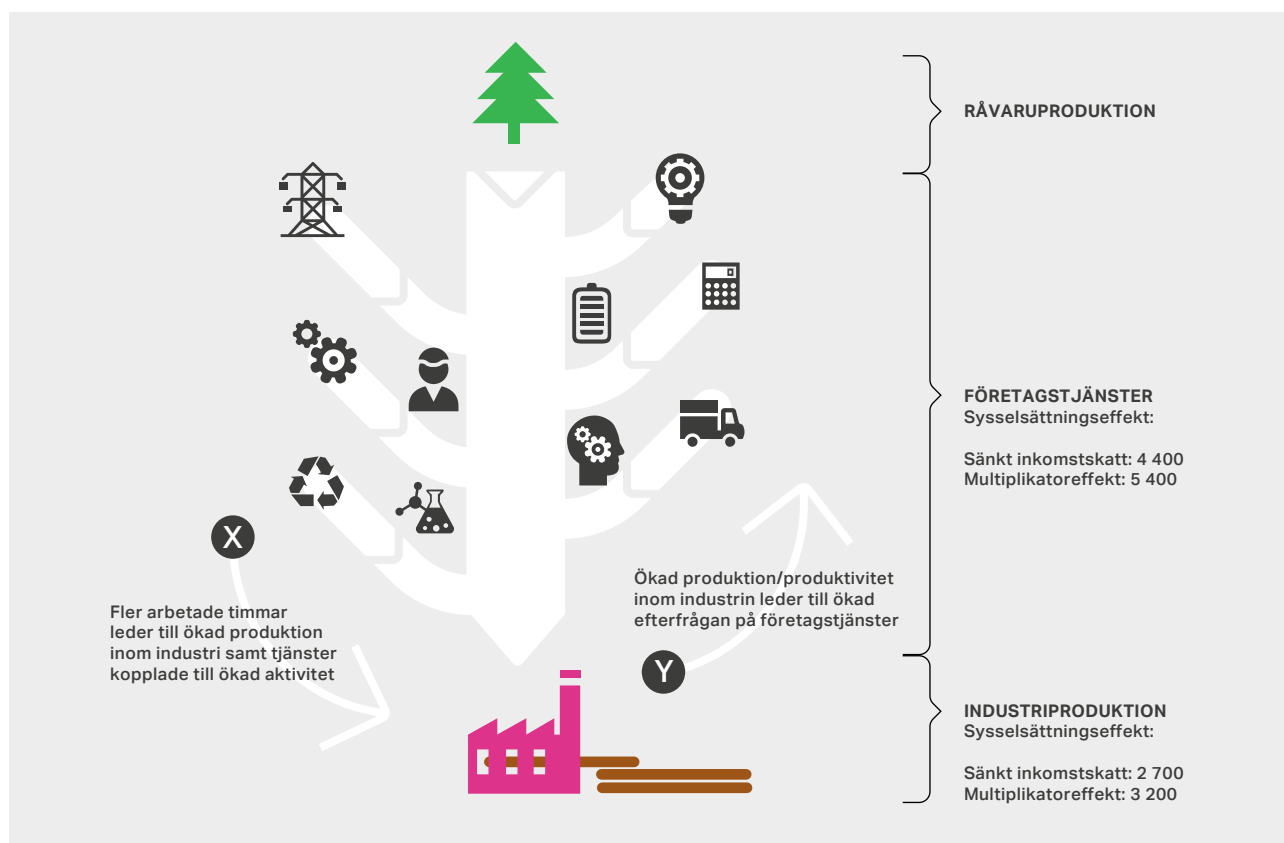
9 Data hämtat från <https://timbro.se/ekonomi/skatter/efter-varnskatten/> samt egna beräkningar.

Inkomstskattesänkning – effekter inom industrin

Det är visserligen sant att ytterst få LO-anslutna/ arbetare inom industrin har en inkomst som ligger över brytpunkten för statlig skatt och vars arbetsutbud därmed skulle påverkas av en sänkning av marginals-katten. Efterfrågan på och därmed sysselsättningen för industriarbetare skulle dock öka på flera olika sätt.

Inom industrin finns olika delar. Dels de företag och anställda som är verksamma direkt inom industrin,

det vill säga inom produktionen av slutprodukterna, dels de som är indirekt verksamma inom industrin; som underleverantörer och säljare av insatsvaror och företagstjänster till den slutliga industriproduktionen. Dessa två delar av industrin är ömsesidigt beroende av varandra, men också helt beroende av hur väl slutproduktionen står sig i den internationella konkurrensen om kunderna.

Industrins struktur kan illustreras med bilden ovan, som visar hur träråvaror hanteras och förädlas för att slutligen bli olika typer av varor på marknaden. Processen inleds längst upp med råvaruproduktion och följs av en rad olika underleverantörers insatser av varor och tjänster för att råvaran ska förädlas till en slutprodukt för försäljning till slutkund på marknaden. Det är dessa insatser av varor och tjänster som betecknas som "indirekta". Det kan exempelvis innebära transportörer, teknik konsulter, data konsulter, forskning och utveckling, säkerhetsbolag, bemanningsföretag, organisations konsulter och strategisk planering, som alla är beroende av efterfrågan på, i detta fall, trävaror. Flera av dessa tjänster är som sagt kunskapsintensiva, det kan handla om att optimera lager, förbättra mätningar och sågning, minimera energiåtgång mm. I den typen av tjänster är exempelvis data konsulter och ingenjörer helt centrala kompetenser.

I fabriken (längst ned på bilden) sker slutförädling av råvaran för att möta kundernas specifika behov. Detta är den direkta industriprocessen – produktionen av

slutprodukten. Här finns både tjänstemän och arbetare. Ytterst är svenska företags förmåga att exportera beroende av attraktiviteten, kvaliteten och priset på dessa produkter. Eftersom den tekniska utvecklingen inom alla industrigrenar pågår ständigt måste svenska företag hela tiden utveckla sina produkter. Minst lika viktigt är också att de industriella tillverkningsprocesserna kan fungera bra, och för det krävs också kunniga arbetare som driver och övervakar produktionen "på golvet".

Utöver de som arbetar med slutprodukten behövs också tjänster som t.ex. teknik konsulter, programmare, forskning och utveckling, maskinoperatörer och testverksamhet. Dessa verksamheter kan antingen outsourcas eller finnas in house, i träförädlingsföretaget i detta exempel. Dessa tjänster är nödvändiga för att produktionen ska fungera på bästa möjliga sätt och kräver särskilda kompetenser och expertkunskaper. Det kan handla om att optimera flödet i fabriken, minimera spill eller att utveckla en mer hållbar produktion av slutprodukten.

Arbete och utveckling inom industrin

För att beräkna den totala sysselsättningseffekten inom hela industrin av en inkomstskattesänkning behöver både den direkta effekten respektive den indirekta effekten beräknas.

För att fastställa antalet individer som påverkas av en inkomstskattesänkning använder vi yrkesdata samt input-output-tabeller från SCB. De anställda inom respektive bransch (industri, företagstjänster samt information och kommunikation¹⁰) fördelas med SCB:s standard för yrkesklassificering (SSYK), och därifrån kan vi ta reda på hur många inom vissa yrkesgrupper som arbetar direkt inom eller indirekt inom industrin. SCB tillhandahåller även data för beskattningsbar förvärvsinkomst som gör det möjligt att för respektive yrkesgrupp se hur många individer som skulle påverkas av en sänkt marginalskatt. Genom att kombinera dessa datakällor får vi en siffra på hur många individer som arbetar i industrin (direkt och indirekt) och som skulle påverkas av en sänkning av den statliga inkomstskatten.

Av de individer som arbetar direkt inom industrin berörs 29 procent av den statliga inkomstskatten. Motsvarande siffra för dem som arbetar med industrinära företagstjänster är 53 procent. Utifrån vad forskningen säger om hur människor anpassar hur mycket de arbetar efter storleken på inkomstskatterna, kan vi sedan dra slutsatser om hur en sänkning av marginalskatten skulle påverka antalet arbetade timmar inom industrin. Metoden beskrivs mer utförligt i nästa avsnitt.

Med hjälp av input-output-statistik kan man också räkna ut hur många jobb som skapas utanför den direkta industrin till följd av att människor arbetar fler timmar

inom den direkta industrin. Det har visat sig att ett ”direkt” jobb i industrin genererar ytterligare 1,2 jobb bland industrins leverantörer enligt 2016-års statistik.¹¹ Slutlig efterfrågan på industrins produkter skapar alltså ett direkt jobb i industrin samt ytterligare 1,2 jobb bland industrins leverantörer av varor och tjänster. Låt oss ge ett hypotetiskt exempel på hur det skulle kunna fungera.

Ett exempel

En grupp tekniker som jobbar i ett industriföretag blir tack vare marginalskattesänkningen motiverade att arbeta något mer och något hårdare i ett utvecklingsprojekt. Tack vare deras ytterligare arbete utvecklar företaget en bättre teknisk lösning av en produkt. Nya maskiner och flera nya komponenter behöver produceras för att företaget ska kunna förändra sin produktion med den nya tekniken. Även en ny programvara behöver tas fram. Teknikernas ökade arbete leder därför till att företagets underleverantörer får fler uppdrag som i sin tur kräver att de anställer fler.

Det här är bara ett exempel för att åskådliggöra sambandet mellan industrins olika delar. Vi kan inte veta vilken ny teknik och vilken typ av produktion som skulle genereras, men exemplet visar hur arbete från tekniker kan generera ökad omsättning för företagen, samt fler jobb bland underleverantörerna, inklusive nya jobb för människor som inte direkt berörs av marginalskatten. Samma sak kan givetvis hända när produktutvecklingen sker hos en underleverantör, som då kan sälja mer till industrin inom och utanför landet, samt öka sina inköp från sina underleverantörer.

Beteendeanpassningar och skatter

Anpassningar till skattenivåer kan ske genom valet arbetskraftsdeltagande (arbeta eller inte arbeta), antalet arbetade timmar, produktivitet (ansträngning) samt viljan att genomgå en krävande utbildning. Utöver detta kan skatter också påverka valet av förmåner (kontant lön eller förmåner) samt mängden hemarbete, fritid och marknadsarbete. Beteendeanpassningar handlar om att människor anpassar sig när incitamenten att arbeta förändras.

Om skattesatsen på arbete hypotetiskt sätts till noll kommer skatteintäkterna från arbete rimligtvis att bli noll. Likväl kommer skatteintäkterna också att bli noll i det fall skattesatsen är 100 procent, eftersom det då inte lönar sig alls att arbeta. Däremellan finns det skatteintäkter att hämta för staten, men också beteendeanpass-

ningar som sker som en konsekvens av reglerna och skattenivåerna.

Nivån på vårt välbefinnande styrs bland annat av hur många som arbetar och hur mycket högkvalificerat arbete som utförs i Sverige. Vi blir som samhälle fattigare om människor väljer att arbeta mindre på grund av höga skatter. En klok användning av skattemedel kan dock bidra till att stärka förutsättningarna för företag att skapa jobb och välbefinnande.

Ett centralt begrepp för att beräkna och beskriva storleken på beteendeanpassningar är skattebaselasticitet. I detta sammanhang anger skattebaselasticiteten hur mycket den underliggande skattebasen (taxerad inkomst) förändras när inkomstskatten förändras. Ju högre elasticiteten är desto större blir individens

¹⁰ Till industrin har branscher B och C enligt SNI 2007 räknats och sedan hämtats från input-output statistiken.

Till företagstjänster har följande branscher enligt SNI 2007 räknats: J61-63 samt M69-N82.

¹¹ Multiplikatorn varierar mellan branscher men genomsnittet för industrins branscher är 2,2.

beteendeanpassning och därmed även skattens påverkan på skattebasen. Exempelvis innebär en elasticitet på 0,5 att skattebasen förändras med 0,5 procent när inkomstskatten förändras med 1 procent ($0,01 \cdot 0,5 = 0,005$).

Forskning om skattebaselasticitetens storlek har främst skett genom att analysera beteendeförändringar hos individer efter genomgripande skattereformer. Pirttilä och Selin (2011) har studerat effekterna av skattereformen 1991 och kommer fram till att elasticiteten var i intervallet 0,2 – 0,6. Sørensen (2010) drar slutsatsen efter en genomgång av flertalet svenska forskningsrapporter att ett realistiskt värde för elasticiteten är mellan 0,3 – 0,4. Även Piketty och Saez (2012) som förespråkar höga marginalskatter noterar att de flesta estimaten avseende aggregerade skattebaselasticiteter ligger i intervallet 0,1 – 0,4 där 0,25 anses vara en befogad mittpunkt.¹²

Samma estimerade mittpunkt används av Diamond och Saez (2011).

Sørensen (2010) beräknar vidare att ett avskaffande av värnskatten har en självfinansieringsgrad som uppgår till 187 procent vid en elasticitet på 0,2. Regeringen har därefter i samband med värnskattens borttagande bedömt att självfinansieringsgraden sannolikt är nära 100 procent på längre sikt.¹³

Mot bakgrund av de forskningsgenomgångar och den forskning som refereras till ovan baserar vi analysen i denna rapport på en elasticitet på 0,25. Det är en rimlig avvägning som ligger nära mittpunkterna i estimaten från forskningen, dels från den svenska litteraturen dels från internationella studier.

Anpassningar av arbetsutbudet

Beteendeanpassningar på arbetsmarknaden består främst av två delar. Dels en kvantitativ förändring av antalet arbetade timmar då det blir mer lönsamt att arbeta, dels en anpassning av den kvalitet (ansträngning) som timmarna utförs med. Den senare delen innebär att även timlönen kan förväntas öka när ansträngningen ökar. Därför finns det också starkare incitament att göra karriär, ta en arbetsledande roll eller ta på sig mer ansvar.

Genom att studera beteendeförändringen av en inkomstskatteförändring kan också förändringen av det totala antalet arbetade timmar kvantifieras, och sedan räknas om till årsarbetskrafter. För att erhålla antal årsarbetskrafter behövs information om antalet individer som påverkas av en förändring av inkomstskatten, hur många timmar som individerna arbetar innan förändringen samt elasticiteten hos de som påverkas. I denna rapport genomförs analysen av en sänkning av den statliga inkomstskatten med 10 procentenheter, med nuvarande skiktgränser.

Direkt – antal individer

Industrin hade år 2016 drygt 600 000 personer anställda för att producera industriprodukter, både färdiga produkter till slutkunder samt insatsvaror till resten av ekonomin.

Av de dryga 600 000 anställda var 63 procent direkt sysselsatta med att producera industriprodukter för slutlig användning enligt input-output-statistiken. Resten jobbade alltså med att producera insatsprodukter till andra branscher, allt från jordbruk till offentlig sektor. Då vi vill räkna fram den sysselsättning som enbart beror på efterfrågan på industrins produkter ska man

dels räkna in de direkt sysselsatta och dels de indirekt sysselsatta bland industrins leverantörer av insatsvaror och tjänster. Vi vet att 380 000 var direkt sysselsatta inom industrin 2016. För att få fram industrins totala sysselsättning som beror på efterfrågan på industrins produkter ska även de indirekt sysselsatta läggas till, dvs. drygt 450 000, enligt input-output-statistiken. Summan blir då omkring 830 000 sysselsatta med att producera industriprodukter för slutlig användning. Bland de direkt sysselsatta betalade 110 200 (29%) statlig inkomstskatt.

Direkt – anpassning till arbetsutbud och multiplikatoreffekt

Vid en elasticitet på 0,25 innebär en inkomstskattesänkning på 10 procentenheter att skattebasen växer med 2,5 procent ($0,10 \cdot 0,25 = 0,025$). Det medför att individerna i genomsnitt förväntas öka sitt arbetsutbud med ytterligare 45 timmar per år (från 1800 till 1845 timmar). Årsarbetskrafterna ges av att multiplicera antalet ytterligare arbetade timmar per person och år med antalet personer och sedan dividera resultatet med det nya totala antalet arbetade timmar per år ($110\,200 \cdot 45 / 1845$).

För denna grupp summeras ökningen av antalet arbetade timmar därmed till motsvarande 2 700 årsarbetskrafter.¹⁴ Utifrån detta antal kan vi sedan använda industrins sysselsättningsmultiplikator på 2,2 för att beräkna hur många jobb som tillkommer i den indirekta delen av industrin. Marginalskattesänkningen ger då sammantaget cirka 5 900 fler jobb direkt och indirekt i industrin ($2700 \cdot 2,2 = 5940$). Av dessa är 2700 de som berörs av marginalskattesänkningen och resterande del

12 <https://www.nber.org/papers/w18521.pdf> s.24

13 <https://www.regeringen.se/4ada62/contentassets/31c4253f861846baa846d88acda74d10/avskaffad-ovre-skiktgrans-for-statlig-inkomstskatt-s.k.-varnskatt.pdf> sid 10.

14 $(110\,200 \cdot 45) / 1845 = 2687$

en följd av att industrin ökar sin efterfrågan från underleverantörer.

Indirekt – antal individer

Så här långt har vi fokuserat på arbetade timmar och jobb som genereras på grund av beteendeanpassningar inom den direkta industriproduktionen. De indirekta jobben skapas för övrigt till stor del inom kategorin företagstjänster. Som vi tidigare nämnt ingår här en rad kunskapsintensiva företagstjänster, såsom teknik- och datakonsulter med flera (se sid. 4). Vi har i SCB:s data¹⁵ sorterat ut de yrken som verkar inom företagstjänster med nära koppling till industrin. Vi har också sorterat ut tjänstejobb som klassas till företagstjänster inom branschen ”information och kommunikation”, det vill säga datakonsult- samt telekomjobb. I gruppen som alltså jobbar inom företagstjänster med naturlig koppling till industrin betalar 53 procent statlig skatt. Antalet individer som inom denna kategori betalar statlig skatt uppgår till knappt 140 500.

Vi antar att denna grupp arbetar för industrin eftersom vi valt ut de yrken inom företagstjänster som har en nära koppling till industrin. Det finns emellertid ingen exakt uppdelning på hur många av dem som jobbar direkt respektive indirekt med företagstjänster inom industrin, men i det här fallet räknar vi dem som direkt sysselsatta. De jobbar ju för industrin och om de skulle få en marginalskattesänkning som leder till fler arbetade timmar borde det generera fler jobb även bland övrig personal samt bland underleverantörer (se exemplet ovan).

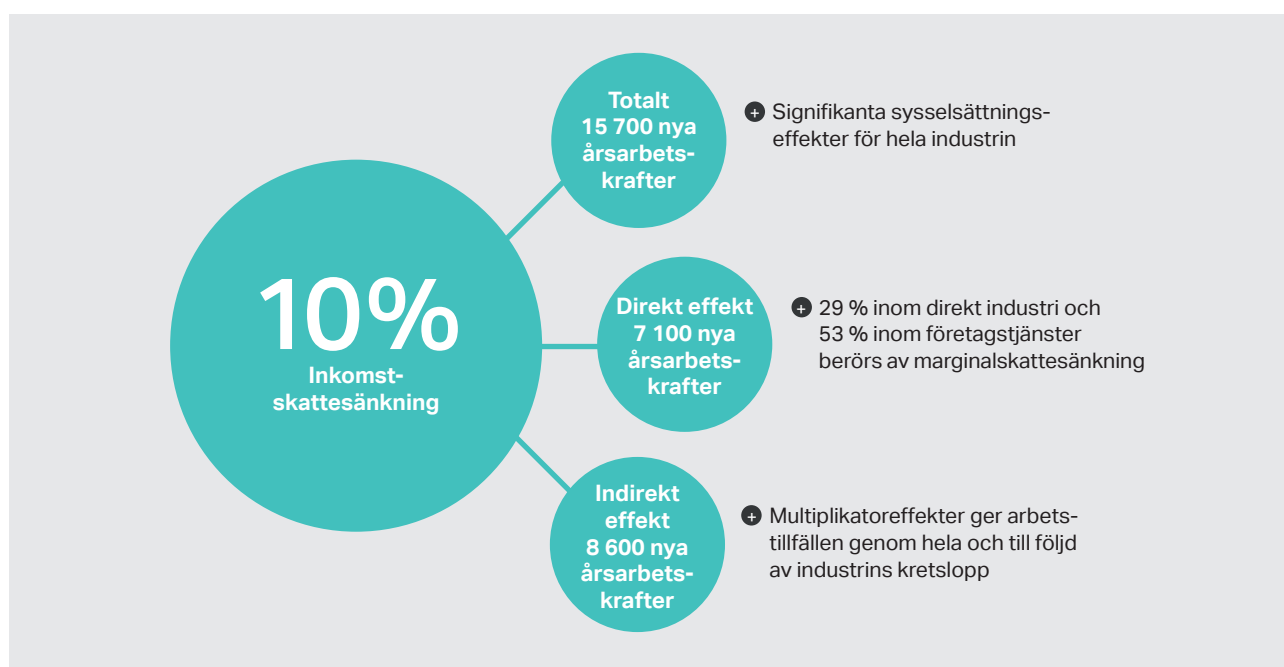
För att kunna göra vår beräkning av hur många fler jobb en marginalskattesänkning skulle leda till bland underleverantörer måste vi göra antagandet att de som jobbar med företagstjänster för industrin är direkt sysselsatta. Detta krävs för att vi ska kunna använda mul-

tiplikatorn, dvs ett jobb i industrin genererar ytterligare 1,2 jobb bland underleverantörer. I vår beräkning utgår vi alltså från en annan orsak till ökat antal arbetade timmar inom industrin än vad man normalt utgår från då man räknar på multiplikatoreffekten. Normalt är det ökad efterfrågan från slutkund som leder till en ökning av arbetade timmar inom industrin, som i sin tur genererar ytterligare jobb bland underleverantörer. I vårt räkneexempel är det i stället marginalskattesänkningen som är den utlösande faktorn för ökningen av antalet arbetade timmar. Vi antar då att skattesänkningen leder till ökat antal arbetade timmar bland dem som jobbar med företagstjänster för industrin, som i sin tur genererar fler jobb bland industrins underleverantörer av både varor och tjänster.

Indirekt – anpassning till arbetsutbud och multiplikatoreffekt

För de 140 500 individer som arbetar med företagstjänster mot industrin motsvarar ökningen av arbetstiden ytterligare 3 426 årsarbetskrafter.¹⁶ I ett första steg leder fler arbetade timmar bland dem som jobbar med företagstjänster inom industrin till att annan personal inom industrin också behöver jobba fler timmar. Det kan röra sig om IT-support, administrativa tjänster, ekonomi, strategisk planering, testverksamhet med mera. Vi antar att förhållandet mellan antalet sysselsatta inom företagstjänster i industrin och den direkta sysselsättningen i industrin (30 procent av den direkta sysselsättningen) förblir oförändrat.

Det betyder att ökningen av arbetade timmar med företagstjänster inom industrin leder till ytterligare ca 1000 jobb bland övrig personal i industrin ($0,3 \cdot 3426 = 1028$). Sammantaget resulterar alltså marginalskattesänkningen för dem som jobbar med företagstjänster inom industrin i en ökning i arbetade timmar

15 Till företagstjänster har följande branscher enligt SNI 2007 räknats: J61-63 samt M69-N82.

16 $(140\,478 \cdot 45) / 1845 = 3426$

motsvarande cirka 4 400 fler jobb i industrin.

Därtill ska vi räkna multiplikatorn (2,2) för underleverantörer till industrin: cirka 4400 fler jobb tack vare marginalskattesänkning för dem som jobbar med företagstjänster inom industrin ($2,2 * 4400$) ger totalt cirka 9800 jobb, varav cirka 5400 jobb bland leverantörer.

Total effekt i industrin

Eftersom de yrken inom företagstjänster som skulle beröras av en marginalskattesänkning i hög grad handlar om yrken som har till uppgift att ta fram nya innovationer för industrins produktutveckling, såsom inom automatisering, digitalisering, artificiell intelligens, logistik, marknadsföring, varumärke etc. kan ökat arbete inom sådana områden också naturligtvis leda till ökat arbete bland leverantörer som får i uppdrag att producera insatsvaror och insats tjänster för de nya produkter som tas fram.

Totalt ger marginalskattesänkningen för dem som jobbar med företagstjänster inom industrin ca 9800 fler årsarbeten. Om vi summerar effekterna av marginalskattesänkningen för dem som jobbar för industrin blir den totala effekten cirka $5900 + 9800 = 15\ 700$ jobb.

Det går inte att exakt bedöma hur många av de ytterligare jobben som är arbetaryrken. Vi vet dock att ytterst få inom LO-kollektivet har en inkomst som ligger över brytpunkten. Vi vet också att 29 procent av dem som jobbar med industriproduktion betalar statlig skatt, övriga ca 70 procent kan vara arbetare. Av de cirka 16 000 jobben skulle cirka 10 000 bestå av jobb som inte direkt förklaras av dem som får skattesänkningen i industrin. Om vi antar att cirka 70 procent av de jobben kan vara för arbetare, skapas alltså cirka 7 000 arbetarjobb av marginalskattesänkningen.

Sammanfattningsvis krävs en genomarbetad analys för att kartlägga de samlade effekterna av en marginalskattesänkning på arbetskraftsutbud-, -efterfrågan och därmed sysselsättningen bland arbetare/LO-kollektivet. Det räcker således inte med att endast räkna effekten på antalet sysselsatta inom kategorin som tjänar över brytpunkten och därmed berörs av en sänkning av marginalskatten. I slutändan finns det anledning att förvänta sig en betydande effekt även på de industrijobb som ligger under brytpunkten för statlig skatt via de allmänna jämvikteffekterna i ekonomin.

Källor

Birch Sørensen, P (2010), Swedish Tax Policy: Recent Trends and Future Challenges, ESO 2010:4

Diamond, P och Saez, E (2011), The Case for a Progressive Tax: From Basic Research to Policy Recommendations, Journal of Economic Perspectives, Volume 25, Number 4 Pages 165–190

Piketty, T och Saez, E (2012), Optimal Labor Income Taxation, Working Paper 18521, NBER WORKING PAPER SERIES

Pirttilä, J och H Selin (2011), Skattepolitik och sysselsättning: Hur väl fungerar det svenska systemet?, bilaga 12 till Långtidsutredningen 2011

Tusentals nya industrijobb
med sänkta marginalskatter

Teknikföretagen

Teknik gör världen bättre.

Den svenska teknikindustrins företag står för de lösningar som tacklar vår tids stora utmaningar.
Det är hos Teknikföretagen som dessa företag är medlemmar.

www.teknikforetagen.se